

Verordening winkeltijden Sittard-Geleen 2022

De raad van de gemeente Sittard-Geleen;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van **[datum en nummer collegevoorstel invoegen]**;

Gelet op artikel 3 van de Winkeltijdenwet;

Besluit vast te stellen de Verordening winkeltijden Sittard-Geleen 2022:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. feestdagen: Nieuwjaarsdag, eerste Paasdag, Hemelvaartsdag, eerste Pinksterdag, eerste Kerstdag;
- b. winkel: een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht;
- c. Geleen-centrum / Geleen-Noord: het postcodegebied 6161-6162;
- d. levensmiddelenzaak: een winkel waarbij de bedrijfsactiviteit hoofdzakelijk bestaat uit het verkopen van levensmiddelen;
- e. overige winkels: een winkel niet zijnde levensmiddelenzaken.

Artikel 2. Vrijstelling levensmiddelenzaken

Voor de in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de Winkeltijdenwet vervatte verboden geldt een algemene vrijstelling voor levensmiddelenzaken met uitzondering van:

- a. 4 mei na 19.00 uur;
- b. Goede Vrijdag na 19.00 uur.

Artikel 3. Algemene vrijstelling overige winkels

Voor de in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a en b van de Winkeltijdenwet vervatte verboden geldt een algemene vrijstelling voor alle overige winkels met uitzondering van:

- a. de in artikel 1 onder a genoemde feestdagen;
- b. 4 mei na 19.00 uur;
- c. Goede Vrijdag na 19.00 uur;
- d. voor winkels gelegen in Geleen-centrum / Geleen-Noord.

Artikel 4. Ontheffing overige winkels Geleen-centrum / Geleen-Noord

1. Het college kan op aanvraag ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de Winkeltijdenwet vervatte verboden voor alle overige winkels gelegen in het gebied Geleen-centrum / Geleen-Noord met uitzondering van:
 - a. de in artikel 1 onder a genoemde feestdagen;
 - b. 4 mei na 19.00 uur;
 - c. Goede Vrijdag na 19.00 uur.
2. De aanvraag ontheffing kan worden verleend indien:
 - a. hiertoe een verzoek wordt gedaan door Centrum Management Geleen zijnde het officieel geregistreerd en conform statuten opererend orgaan welke de belangen van de aangesloten ondernemers behartigt voor Geleen-centrum / Geleen-Noord;
 - b. onderdeel van het verzoek is een draagvlakonderzoek onder de ondernemers van het gebied waaruit voldoende draagvlak voor het verzoek blijkt.

Artikel 5. Individuele ontheffingen zon- en feestdagen voor bijzondere situaties

1. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere situaties op aanvraag ontheffing verlenen voor winkels niet zijnde levensmiddelenzaken voor de in artikel 1 onder a genoemde feestdagen.
2. Aan de ontheffing kunnen beperkingen worden verbonden.
3. De ontheffing kan worden geweigerd als de woon- en leefsituatie of de openbare orde en veiligheid in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de winkel op basis van de ontheffing.
4. De bijzondere situaties waarvoor op aanvraag ontheffing kan worden verleend hebben betrekking op onder andere feestelijkheden, bijeenkomsten, veilingen of beurzen ten behoeve van:
 - a. bijzondere gelegenheden van tijdelijke aard;
 - b. het uitstellen van goederen;
 - c. tentoonstellingen in kunstateliers en galeries.

Artikel 6. Individuele ontheffingen avondopenstelling

1. Burgemeester en wethouders kunnen op aanvraag ontheffing verlenen van het in artikel 2, eerste lid aanhef en onder c van de Winkeltijdenwet vervatte verbod, voor maximaal drie winkels in het centrum van Geleen en maximaal drie winkels in het centrum van Sittard.
2. De winkel dient gesloten te zijn vanaf zaterdag 24.00 uur tot zondag 24.00 uur om de zondagsrust te waarborgen.
3. In de winkel dienen aantoonbaar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren te worden verkocht, met uitzondering van sterke drank als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Alcoholwet. In de avondwinkel mag geen gelegenheid tot nuttigen ter plaatse worden gegeven.
4. Een ontheffing voor een avondwinkel heeft een geldigheid van 10 jaar, gerekend vanaf de datum van afgifte van de ontheffing.
5. Ontheffingen die zijn verleend voor de datum van vaststelling van deze verordening blijven geldig voor onbepaalde tijd, tenzij dat in de betreffende ontheffing anders is bepaald.
6. Verzoeken om ontheffing van de wet in het kader van de vestiging van avondwinkels worden - nadat is vastgesteld dat er geen andere wettelijke beletselen zijn - beoordeeld op de mate waarin de openstelling van een avondwinkel een negatieve invloed kan hebben op de woon- en leefsituatie en/of de openbare orde en veiligheid van de omgeving van de winkel.
7. De ontheffing wordt geweigerd indien een of meer van de navolgende omstandigheden zich in de omgeving van de winkel voordoen of naar verwachting zullen gaan voordoen:

a. Weigeringsgronden met betrekking tot openbare orde en veiligheid

- a1. De omgeving van de winkel kan getypeerd worden als een probleemlocatie, door drugsgebruik, drugshandel, ordeverstoringen en criminaliteit;
- a2. De winkel waarvoor ontheffing wordt gevraagd zal naar redelijke verwachting een aanzuigende werking hebben op overlast veroorzakende groepen, zoals drugsgebruikers en – handelaren, uitgaande jongeren en/of alcoholisten;
- a3. De winkel wordt beoogd gevestigd te worden in een gebied waarin ten tijde van het sluitingsuur(uren) van de Horeca een verhoogd risico aanwezig is op vechtpartijen en andere vormen van ernstige overlast;
- a4. De in de winkel toegestane verkoop van zwakalcoholische dranken vormt een gezondheidsrisico voor de in de omgeving uitgaande jeugd;
- a5. De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor nabijgelegen panden;
- a6. Er bestaat een reëel veiligheidsrisico voor klanten en/of personeel, waartegen redelijkerwijs onvoldoende maatregelen kunnen worden genomen;

a7. De winkel ligt op een locatie welke in de nachtelijke uren een gemakkelijk doelwit is voor overvallen.

b. Weigeringsgronden met betrekking tot woon- en leefsituatie

b.1 De winkel ligt in een gebied waarin de directe omgeving voornamelijk sprake is van een woonfunctie;

b.2 De verkeersaantrekkende werking van de winkel zal naar verwachting de veiligheid op de weg in gevaar brengen en/of overlast veroorzaken voor de naburige panden;

b.3. Het gebruik van parkeerplaatsen bij winkelbezoek veroorzaakt in de directe omgeving van de winkel overlast of parkeerproblematiek voor reguliere gebruikers/ bewoners in de omgeving;

b.4. De mogelijkheid van het ontstaan van hinder door overlast veroorzakende groepen jongeren in de directe omgeving van de winkel wordt beoordeeld als een reëel risico.

c. Weigering o.b.v. Wet bevordering integriteitsbeoordelingen

c1. Een ontheffing kan worden geweigerd in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur

8. Alvorens te beslissen op de aanvraag zal de politie om advies worden gehoord.
9. Aan een ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden, die onder meer betrekking hebben op:
 - a. de verlichting, reclameaanduidingen, muziek- en geluidsinstallaties en andere voorwerpen welke geluidshinder kunnen opleveren;
 - b. de aan- en afvoer van goederen en emballage;
 - c. het gebruik van winkelwagens;
 - d. de parkeer- en stallinggelegenheid en de bereikbaarheid van de winkel;
 - e. maatregelen ter voorkoming van overlast en/of aantasting van de woon- en leefsituatie dan wel de openbare orde en veiligheid.

Artikel 7. Beslistermijn

1. Burgemeester en wethouders beschikken op een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 4 en 5 binnen 8 weken en op een ontheffing als bedoeld in artikel 6 binnen 12 weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.
2. Zij kunnen hun beschikking voor ten hoogste 8 weken verdagen.

Artikel 8. Intrekken of wijzigen ontheffing

Burgemeester en wethouders kunnen een ontheffing intrekken of wijzigen als:

- a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b. verandering van omstandigheden of inzichten dit naar hun oordeel noodzakelijk maken in het belang van de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
- c. de exploitatie van de winkel op basis van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid of het woon- en leefklimaat ter plaatse;
- d. aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
- e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarbij gestelde termijn; of
- f. de houder dit verzoekt.

Artikel 9. Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de door burgemeester en wethouders aangewezen toezichthouders.

Artikel 10. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De Verordening Winkeltijden Sittard-Geleen 2013 wordt ingetrokken.
2. Een krachtens de Verordening Winkeltijden Sittard-Geleen 2013 verleende ontheffing geldt als ontheffing verleend krachtens deze verordening. Burgemeester en wethouders kunnen deze ambtshalve vervangen door een ontheffing krachtens deze verordening. Ambtshalve vervanging kan gepaard gaan met een wijziging van beperkingen en voorschriften.
3. Aanvragen om ontheffing die zijn ingediend onder de Verordening Winkeltijden Sittard-Geleen 2013 maar waarop nog niet is beschikt bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld overeenkomstig deze verordening.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2022.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening winkeltijden Sittard-Geleen 2022.

ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen deel

Op 28 mei 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een initiatiefwet tot wijziging van de Winkeltijdenwet¹. Deze wetswijziging is op 1 juli 2013 in werking getreden.

Op grond van de gewijzigde Winkeltijdenwet (hierna: Wtw) blijven de wettelijke verboden om winkels op zon-, feestdagen en op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur open te stellen, op zichzelf bestaan. Gemeenten kunnen na de wetswijziging echter zelf bepalen of – en in hoeverre – zij vrijstelling of ontheffing verlenen van deze verboden. De uitzonderingsbepalingen daarvoor uit de tot 1 juli 2013 geldende Winkeltijdenwet, zoals de toerismebeepaling en de avondwinkelbepaling, zijn namelijk vervallen.

De met betrekking tot deze verordening meest relevante bepalingen van de Wtw, de artikelen 2 en 3, luiden na de wetswijziging als volgt:

Artikel 2

1. Het is verboden een winkel voor het publiek geopend te hebben:

a. op zondag;

b. op Nieuwjaarsdag, op Goede Vrijdag na 19 uur, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op 24 december na 19 uur, op eerste en tweede Kerstdag en op 4 mei na 19 uur;

c. op werkdagen voor 6 uur en na 22 uur.

2. Het is voorts verboden op de in het eerste lid bedoelde dagen en tijden in de uitoefening van een bedrijf, anders dan in een winkel, goederen te koop aan te bieden of te verkopen aan en in rechtstreekse aanraking met particulieren.

Artikel 3

1. De gemeenteraad kan bij verordening vrijstelling verlenen van de in artikel 2 vervatte verboden.

2. De gemeenteraad kan bij verordening aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid verlenen om in de gevallen, in de verordening aan te wijzen, en met inachtneming van de daarin gestelde regels op daartoe strekkend verzoek ontheffing van de in het eerste lid bedoelde verboden te verlenen.

3. De vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen worden verleend. Aan de vrijstellingen en ontheffingen kunnen voorschriften worden verbonden.

De bevoegdheid van gemeenten wordt zo ruim dat zowel algehele handhaving van de verboden als het volledig terzijde stellen daarvan tot de mogelijkheden behoort. Hetzelfde geldt voor alle opties die daartussen zitten. De beperkingen voor het gemeentelijk beleid – en de gemeentelijke regels – voor de zondags- en avondopenstelling kunnen alleen nog gevonden worden in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet (de daarin opgenomen vrijstellingen gelden zondermeer) en ander hoger recht. Met betrekking tot dat laatste zijn, zoals hieronder uiteengezet zal worden, met name de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van belang, vooral waar deze een zorgvuldige belangenafweging voorschrijven.

Gemeentelijk beleid

In deze voor de detailhandel economisch moeilijke tijden en in een concurrerende omgeving van winkelgebieden, die wel elke zondag open zijn, is het wenselijk om elke winkel de gelegenheid te bieden om zijn klanten optimaal te bedienen. Dit speelt ook in op veranderd winkelgedrag van consumenten die winkelen steeds meer als vrijetijdsbesteding zien en zo de mogelijkheid tot combinatiebezoek krijgen geboden.

De volgende voordelen van een brede gemeentelijke zondagopenstelling zijn te benoemen.

- Speelt in op veranderd koopgedrag van consumenten, die winkelen als vrijetijdsbesteding zien en zo ook de mogelijkheid tot combinatiebezoek krijgen geboden.
- Opening van de winkel op zon- en feestdagen is geen verplichting en zo kan een individuele winkel zelf de voor- en nadelen afwegen.
- Winkels die inzetten op hun eigen klandizie en daarvoor ook een eigen campagne voeren, worden niet beperkt.
- Op deze manier kunnen winkels de concurrentie aan met andere Limburgse gemeenten. Ook Makado is elke zondag open.
- Het Duitse en Belgische publiek krijgt de mogelijkheid om hun aankopen te spreiden, al dan niet in combinatie met cultureel, recreatief en horecabezoek.
- Het nodigt winkeliersverenigingen mogelijk uit om meer gezamenlijke acties te voeren.
- Het heeft een imago voordeel dat de gemeente een zo breed mogelijke spreiding voor winkelend publiek geeft.

Onder de belangrijkste winkeliersvertegenwoordigers is een draagvlakonderzoek gehouden over de aanpassing van de gemeentelijke winkeltijdenverordening in die zin dat er een algehele vrijstelling van de Winkeltijdenwet wordt opgenomen met uitzondering van Nieuwjaarsdag, 1^e Paasdag, Hemelvaartsdag, 1^e Pinksterdag en 1^e Kerstdag. Ook openstelling op Goede Vrijdag na 19.00 uur en 4 mei na 19.00 uur is uitgezonderd van de algehele vrijstelling van de Winkeltijdenwet.

Alleen het centrummanagement van Geleen, als belangenvertegenwoordiger van de winkels in de postcodegebieden 6161-6162 (Geleen centrum en Geleen Noord), heeft aangegeven geen voorstander te zijn van de algehele openstelling. De overige vertegenwoordigers ondersteunen de algehele vrijstelling.

Deze verordening regelt daarom een algehele vrijstelling van de verboden in de artikel 2, leden a en b van de Winkeltijdenwet 2013 voor winkels met uitzondering van de genoemde feestdagen en de beperkingen op Goede Vrijdag en 4 mei én met uitzondering van Geleen centrum en Geleen Noord (postcodegebieden 6161-6162). Voor deze gebieden zijn ontheffingen en vrijstellingen opgenomen analoog aan de 'Verordening winkeltijden Sittard-Geleen 2013'. Ook het regime voor avondwinkels blijft ongewijzigd met uitzondering van een wenselijke spreiding.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1. Begripsbepalingen

Voor de definitie van winkel is aangesloten bij artikel 1 van de Winkeltijdenwet : een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, waarin goederen aan particulieren plegen te worden verkocht.

Voor de definitie van feestdag is aansluiting gezocht bij artikel 2, eerste lid onder b van de Winkeltijdenwet. In de wet is geen definitie opgenomen van feestdag, maar worden de volgende dagen genoemd als dagen waarop de winkels gesloten moeten zijn (naast de zondag): op Nieuwjaarsdag, op Goede Vrijdag na 19 uur, op tweede Paasdag, op Hemelvaartsdag, op tweede Pinksterdag, op 24 december na 19 uur, op eerste en tweede Kerstdag en op 4 mei na 19 uur.

Door in de Verordening Winkeltijden Sittard-Geleen 2022 het begrip feestdag te definiëren, kan waar nodig worden volstaan met het woord “feestdag” of “feestdagen” en hoeven niet steeds alle dagen bij naam genoemd te worden. Koningsdag (27 april) en Bevrijdingsdag (5 mei) zijn, voor zover deze dagen niet op zondag vallen, in de wet niet aangemerkt als een dag waarop de winkels gesloten moeten zijn.

Artikel 4. Ontheffing overige winkels Geleen-centrum / Geleen-Noord

Zie de toelichting onder artikel 3. Voor het Geleen-centrum en Geleen-Noord geldt geen algehele vrijstelling, maar dient het centrummanagement ontheffing te vragen voor gezamenlijke koopzondagen.

Artikel 5. Individuele ontheffingen zon- en feestdagen voor bijzondere situaties

Dit artikel steunt op artikel 3, tweede lid, Winkeltijdenwet dat luidt:

De gemeenteraad kan aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid verlenen om in de gevallen, in de verordening aan te wijzen, en met inachtnaam van de daarin gestelde regels, op daartoe strekkend verzoek ontheffing van de in het eerste lid bedoelde verboden te verlenen.

Onder bijzondere omstandigheden van tijdelijke aard worden verstaan incidentele -niet repeterende- gebeurtenis in een uitzonderlijke situatie ten behoeve van een individuele ondernemer. Te denken valt aan jubilea, modeshows e.d.

Artikel 6. Individuele ontheffingen avondopenstelling

Het verbod van artikel 2 van de wet voor de werkdagen staat in het eerste lid, onder c en houdt in dat de winkels niet tussen 22 en 6 uur open mogen zijn. In afzonderlijke gevallen kan ontheffing worden verleend.

De Verordening Winkeltijden Sittard-Geleen 2022 gaat ervan uit dat voor de nachtelijke openstelling de ontheffing het belangrijkste instrument is. Per geval is dan een afweging te maken of de gewenste openstelling zich verhoudt met belangen van de veiligheid en de openbare orde en de woon- en leefsituatie. Deze belangen zijn als weigeringsgronden expliciet in de verordening opgenomen.

Het aantal avondwinkels is gemaximeerd op drie winkels in het centrum van Geleen (postcode 6161-6162) en drie winkels in het centrum van Sittard (postcode 6131) op grond van het uitgangspunt één avondwinkel op 15.000 inwoners.

Met de vaststelling van de Verordening Winkeltijden Sittard-Geleen 2022 heeft de gemeenteraad van Sittard-Geleen aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid verleend om, met inachtneming van de in die verordening te stellen regels, vrijstelling en op een daartoe strekkende aanvraag ontheffing van de in het eerste lid bedoelde verboden te verlenen. De vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen en voorschriften worden verleend. Aan de ontheffing kan bijvoorbeeld de beperking worden verbonden dat er

na een bepaald tijdstip geen alcoholhoudende drank mag worden verkocht (CBB 18-03-2009, AWB 08/802 S2, Zaanstad).

De bepaling bindt de overdracht van de ontheffing aan de toestemming van het college. Als het om een winkel gaat, heeft de ontheffing naar zijn aard betrekking op het pand waarin het winkelbedrijf wordt uitgeoefend. Als het gaat om overdracht van het winkelpand aan een ander rechthebbende, moet het college kunnen toetsen of de ontheffing in stand kan blijven of dat er eventueel andere voorschriften aan moeten worden verbonden. Er kan immers sprake zijn van een heel ander soort winkel dan voorheen.

Artikel 7. Beslistermijn

De beslistermijn voor aanvragen die betrekking hebben op artikel 6 (avondwinkels) is langer dan de beslistermijn voor overige ontheffingen (artikel 4 en 5) omdat hiervoor overleg met derden voor nodig is.